

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ

Ὁ Πλάτων ἐν τῷ Σοφιστῇ (249 A) ψέγει τοὺς ἀρνούμενους εἰς τὰς ιδέας δύναμιν καὶ ζώην· τοιοῦτοι δ' εἶναι βεβαίως οἱ ἰδεοκρατικοὶ φιλόσοφοι, οἵτινες ἀποκαλοῦνται «**εἰδῶν φίλοι**». Καὶ ἐρωτᾶται νῦν, τίνες εἶναι ἀκριβέστερον οἱ φιλόσοφοι οὗτοι. Περὶ τὸ ζήτημα τοῦτο διεξάγεται **ἀπλετος** τῷ ὄντι **μάχη καὶ ἀκριτος ἀγών**. Διότι ἄλλοι μὲν ἐρμηνευταὶ ὑπολαμβάνουσι τοὺς Πλατωνικοὺς, ἄλλοι δὲ τοὺς Μεγαρικοὺς. Τὸ κυριώτατον ἐπιχείρημα κατὰ τῆς πρώτης γνώμης φαίνεται ὅτι εἶναι τοῦτο, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν ὁ Πλάτων νὰ ψέγῃ τοὺς Πλατωνικοὺς, τουτέστιν αὐτὸς ἑαυτὸν. Πλὴν ὁμως ὁ λόγος οὗτος δὲν εἶναι ἀποχρῶν. Διότι δὲν ἐπιχειρεῖται ἐνταῦθα ἀναίρεσις τῶν πλατωνικῶν θεωριῶν, ἀλλὰ (διὰ τοῦ στόματος τοῦ Ἑλεάτου Ξένου) διασάφησις, συμπλήρωσις καὶ μερικὴ ἐπανάρθωσις αὐτῶν.

Εἰς τὴν ἐρώτησιν, ποτέρα τῶν γνωμῶν εἶναι ἀληθῆς ἢ τοῦλάχιστον πιθανώτερα, ἀπαντῶμεν ἀρνητικῶς. Οὔτε δηλαδὴ ἡ ἑτέρα αὐτῶν οὔτε ἡ ἄλλη ἐκπροσωπεῖ τὴν ἀλήθειαν πλήρη ἀλλὰ μόνον ἀτελεῆ, τὴν δὲ ἀλήθειαν ὅλην παρέχει ἡ σύναψις ἀμφοτέρων τῶν γνωμῶν· διότι «**φίλοι τῶν εἰδῶν**» νοοῦνται οἱ ἀνήκοντες εἰς ἀμφοτέρας τὰς Ἰδεοκρατικὰς Σχολὰς. Ὅτι τὸ πρᾶγμα οὕτως ἔχει, περιτράνωσ μαρτυρεῖ τὸ ὀλίγω κατωτέρω κείμενον χωρίον· «**ἀνάγκη διὰ ταῦτα, μήτε τῶν ἕν ἢ καὶ τὰ πολλὰ εἶδη λεγόντων ἀποδέχεσθαι**» (249 A). Εἶναι ὀφθαλμοφανὲς ὅτι ἐνταῦθα διαστέλλονται οἱ τὸ ἕν εἶδος ἀπὸ τῶν πολλὰ εἶδη παραδεχόμενοι, οὓς ἀμφοτέρους ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν ὁ φιλόσοφος συμπεριλαμβάνει ὑπὸ τὸν χαρακτηρισμὸν «**εἰδῶν φίλοι**». Κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὁ Πλάτων διὰ τοῦ μνημονευθέντος χωρίου ἐρμηνεύει αὐτὸς, τίνας ἐννοεῖ φίλους τῶν εἰδῶν, τουτέστι τοὺς τε Μεγαρικοὺς (δεχομένους μόνον ἕν εἶδος, τὸ **ἀγαθόν**) καὶ μάλιστα τοὺς Πλατωνικοὺς. Ὡστε τὴν κρίσιν καὶ τὸ τέρμα τοῦ φιλολογικοῦ ἀγῶνος πορίζει κάλλιστα καὶ ἄριστα αὐτὸς οὗτος ὁ θεῖος φιλόσοφος.